

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 18.10.2023 § 108

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 18.10.2023

§ 108

Oikaisuvaatimus kunnossapitopäällikön vahingonkorvausasiassa tekemästä päätöksestä / Liukastuminen 28.3.2023 Heinolan Vanhatien yhdistetyllä jalankulku- ja pyörätiellä

2445/03.02.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Lakimies Laura Sillanpää p. 044 482 0789

Kunnossapitopäällikkö Pasi Leppäaho p. 050 398 5729

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Perusteluosa

Tiivistelmä

LähiTapiola-vakuutusyhtiön asiakas (vahinkonumero 3502316207) on liukastunut 28.3.2023 noin klo 14:30 Heinolan Vanhatien pohjoisreunan yhdistetyllä jalankulku- ja pyörätiellä. LähiTapiola on maksanut vahingoittuneelle korvauksia ja on sittemmin esittänyt kaupungille takaisinsaantivaateen summaltaan 2822,03 euroa.

Takaisinsaantivaatimus hylättiin 30.6.2023 tehdyllä viranhaltijapäätöksellä 46/2023, koska kaupungin ei katsottu laiminlyöneen kunnossapitovelvoitettaan tai toimineen huolimattomasti tai virheellisesti.

Kunnossapitourakoitsijan lausunnon ja toimittaman koneiseurantatiedon mukaan ennen vahinkotapahtumaa kyseisellä kevytväylän kohdalla on tehty vahinkotapahtumaa edeltävinä talvikunnossapitoimenpiteinä lumen- ja sohjonpoisto 27.3.2023 klo 20:05 sekä 28.3.2023 klo 12:50. Säätilassa ei ole tapahtunut sellaista muutosta, että pinnan liukkaudessa olisi tapahtunut tuntuvaa lisääntymistä 28.3.2023 klo 12:50 tehdyn lumen ja sohjonpoiston ja kaatumishetken välillä. Kadunpitäjänä Lahden kaupunki ei olisi voinut omilla toimillaan estää vahinkotapahtumaa. Kohteesta ei ole saapunut muita vahingonkorvaushakemuksia, eikä kaupunki ole vastaanottanut palautteita kyseiseltä alueelta.

3.7.2023 päivätyssä oikaisuvaatimuksessa LähiTapiola katsoo, ettei Lahden kaupunki ole antamallaan selvityksillä osoittanut huolehtineensa vahinkopaikan kunnossapidosta riittävällä tavalla. Oikaisuvaatimuksessa mainitaan, että LähiTapiolaan ei ole toimitettu selvitystä siitä, milloin vahinkopaikka on hiekoitettu. Vahinkopaikka oli kunnossapitotietojen mukaan vain aurattu, ei hiekoitettu.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty, eikä muutoin viranhaltijapäätöksen jälkeen ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden mukaan asiaa olisi syytä arvioida uudelleen. Viranhaltija on perustellut korvaushakemuksen hylkäämistä sillä, että kaupunki on suorittanut kohteessa ne toimenpiteet, jotka vallitseva säätila ja toisaalta säätilan muuttumattomuus huomioon ottaen ovat olleet kohteelle asetettujen laatuvaatimusten mukaisia. Lautakunnalle esitetään, että oikaisuvaatimus hylätään.

Taustaa

LähiTapiola-vakuutusyhtiön asiakas (vahinkonumero 3502316207) on liukastunut 28.3.2023 noin klo 14:30 Heinolan Vanhatien pohjoisreunan

yhdistetyllä jalankulku- ja pyörätiellä. LähiTapiola on maksanut vahingoittuneelle korvauksia ja on sittemmin esittänyt kaupungille takaisinsaantivaateen summaltaan 2822,03 euroa.

Takaisinsaantivaatimuksessa esitettiin, että Lahden kaupunki on asiassa korvausvelvollinen kunnossapidon riittämättömyyden vuoksi. LähiTapiola katsoi, että aurattu pinta oli jäänyt kiiltäväksi eikä jalkakäytävää ollut aurauksen jälkeen hiekoitettu, ja näin ollen liukkaudentorjunta oli siten hoidettu vahinkopaikalla riittämättömällä tavalla.

Ennen viranhaltijapäätöksen tekemistä asiassa pyydettiin kaupungin kunnossapitourakoitsijan lausunto. Kunnossapitourakoitsijan lausunnon ja toimittaman koneseurantatiedon mukaan ennen vahinkotapahtumaa kyseisellä kevytväylän kohdalla on tehty vahinkotapahtumaa edeltävinä talvikunnossapitoimenpiteinä lumen- ja sohjon poisto 27.3.2023 klo 20:05 sekä 28.3.2023 klo 12:50. Vahinkotapahtuman jälkeen seuraava kunnossapitotoimenpide kyseisellä kevytväylän osalla on ollut lumen- ja sohjonpoisto 3.4.2023 klo 15:05.

Vahinkotapahtuman tapahtuma-aikaan 28.3.2023 klo 14:30 säätila on ollut Kivistönmäen tiesääseman mukaan poutainen ja lämpötilat ovat olleet seuraavat: ilman lämpötila -1 °C, pinnan lämpötila 0 °C ja kastepistelämpötila -2,6 °C. 27.3.2023 päivän aikana satoi lunta tasaisesti noin 9 cm (klo 9:00–21:00). Kertymä kertyi tasaisesti. Aikavälillä tullut lumikertymä ylitti aurauksen lähtökynnyksen (3 cm). 27.3. klo 21:00 ja 28.3. klo 11:00 välisenä aikana lunta satoi noin 2 cm. Lämpötilat eivät ole Kärpäsen tiesääseman mukaan juurikaan vaihdelleet 27.3. tehdyn aurauksen ja vahinkotapahtuman välillä: ilman lämpötila -5°C - -1°C, pinnan lämpötila, -3°C – 0°C (vahinkotapahtuman hetkellä lämpötila 0 °C), kastepisteen lämpötila -5°C - -2,5. Viranhaltijapäätöksessä katsottiin, että säätilassa ei ole tapahtunut sellaista muutosta, joka olisi johtanut pinnan

liukkauden tuntuvaan lisääntymiseen viimeisimmän hiekoituksen ja kaatumishetken välillä.

Viranhaltijapäätöksessä katsottiin, että olemassa olevien tietojen perusteella ei ole olemassa korvausvelvollisuuteen johtavaa syy-yhteyttä kunnossapitotoimien ja kaatumisen välillä. Vahingonkorvausvastuu kadunpitäjälle voi syntyä vain, jos kadunpitäjän toiminta on poikennut siitä, mitä siltä kohtuudella voidaan vaatia. Tässä tapauksessa poikkeavuutta ei ole ja vallinneissa olosuhteissa urakoitsija on toiminut kadunpitäjän asettamien selkeiden laatuvaatimusten mukaisesti. Perustetta kaupungin vahingonkorvausvastuulle ei katsottu olevan olemassa.

Oikaisuvaatimus

3.7.2023 päivätyssä oikaisuvaatimuksessa LähiTapiola katsoo, ettei Lahden kaupunki ei ole antamallaan selvityksillä osoittanut huolehtineensa vahinkopaikan kunnossapidosta riittävällä tavalla. Oikaisuvaatimuksessa mainitaan, että LähiTapiolaan ei ole toimitettu selvitystä siitä, milloin vahinkopaikka on hiekoitettu. Vahinkopaikka oli kunnossapitotietojen mukaan vain aurattu, ei hiekoitettu.

Vastaus

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapitolaki sallii kunnan antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito ja puhtaanapito ovat laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava.

Lahden kaupungin kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen eli kaupungin on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Kadun kunnossapitäjä vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Asianmukaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokauden aika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Kunnossapitotoimenpiteet on suoritettu alueella kunnossapitolain edellyttämällä ja asianmukaisella tavalla. Urakoitsijalta on hankittu päätöksenteon tueksi tarvittavat selvitykset tehdyistä kunnossapitotoimista. Keliolosuhteet huomioon ottaen ei ole katsottu olleen tarvetta ryhtyä muihin, kuin urakoitsijan suorittamiin kunnossapitotoimiin. Suoritettujen lumen- ja sohjonpoistotoimenpiteiden seurauksena pinnat ovat jääneet pitäviksi, eikä tarvetta erilliselle liukkaudentorjunnalle ole kelitilanne huomioon ottaen ollut. Auruksen jälkeen väylät hiekoitetaan tarpeen mukaan, mutta mitään ehdotonta vaatimusta aurauksen jälkeen toteutettavalle liukkaudentorjunnalle kunnossapitolainsäädäntö ei esitä. Vahinkotapahtuman jälkeisenä aikana keväällä 2023 ei ole ollut tarvetta toteuttaa koko väyläverkoston täysimääräistä liukkaudentorjuntaa, sillä kelitilanne ei ole tätä edellyttänyt (kevät ja pintojen selkeä sulaminen alkanut). Urakoitsijan työnjohto on seurannut kelitilannetta ja tarvittavia hiekoituksia on toteutettu pistehiekoituksina. Kadunpitäjänä Lahden kaupunki ei olisi voinut omilla

toimillaan estää vahinkotapahtumaa. Kadulla liikkuvan tulee noudattaa olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty, eikä muutoin viranhaltijapäätöksen jälkeen ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden mukaan asiaa olisi syytä arvioida uudelleen. Lautakunnalle esitetään, että oikaisuvaatimus hylätään.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä voi tehdä kunnallisvalituksen vain laillisuusperusteella. Korvausvastuun osalta ei voi hakea muutosta kunnallisvalituksella. Sen sijaan asianosaisella on oikeus vaatia vahingonkorvausta riita-asiana käräjäoikeudessa.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: oikaisuvaatimuksen tekijä